

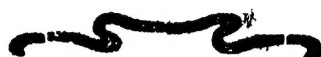
ઈદ્રાવતી નાટકના ગાયનો

૨૧૦૨

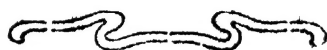

ઈદ્રાવતી.

નાટક—ગાયનો.

પ્રયોજક—મોતીરામ બેચર નંદવાણા

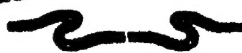

છપાવી પ્રસિધ્ધ કરનાર.

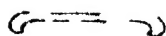
એમ. એન. એન્ડ પીતલવાલા

શ્રી આર્ચ નીતિદર્શક નાટક સમાજના માલિકો

હાલ સુરત—પ્રિન્સેસ થીયેટર

વી “સાદર” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, બાગાતળાવ—ગુન.

કીંમત ૨ આના.

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गजराती कापीग, डि. १२ म. ग]

अनुक्रमांक ५१०२

पुस्तकनु नाव धे द्वायल ११२३११११११

विषय १ - १२१

શ્રીમાન્ પ્રાંગધ્રાનરેશ મહારાણાશ્રી ઘનશ્યામસિંહજી
મહારાજશ્રિત.

શ્રી આર્ય નિતિદર્શક નાટક સમાજ.

ઈંદ્રાવતી.

નાટક-ગાયનો.

—>>><<<—

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

એમ. એન. એન્ડ પીતલવાલા—મ.લેકો.

ઈ સ ૧૯૧૧ન ફેબ્રુઆરી માસે ૧૮ એપ્રિલ તરખ ૧૯૧૭ના રૂપમાં
એક્ટ મુદ્રણ આ નાટક રજૂ કરી પ્રસિદ્ધ કરીએ મર્વ ૮૬
સ્વાધિ. ગણ્ય છે માટે પ્રસિદ્ધ કરનારની જાણ ગણ્ય
પાવતુ— પાવતુ વેચતુ વેચાવતુ ભજવતુ ભજવાવતુ નહિ

✓ મુ.ત. ભાગતળાવ ને પર આવેલા
ધી “ ગદેર ” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં નિલાલ દુર્લભ હોય તો

આવૃત્તિ ચાથી

ઈ સ ૧૯૧૮

પ્રત ૫૦૦૦.

વિ સ ૧૯૭૦

કીમત રૂ. ૦-૨-૦ (બે આના.)

વિજ્ઞપ્તિ.

આ નાટક લખવામા ભાવનગર સ્ટેટના પોલીશ
સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ, મહારા માનવતા મુરખી વિશ્વનાથભાઈ
રણછોડજી જોશીએ તથા કપનીના સ્નેહી રાં ૨૧૦
રામનારાયણ મોહનલાલ કવિએ તથા કવિ ખીમજી
વસનજી ભટ્ટ બગસરાવાળા (કાઠીયાવાડી ઝવાહીર) એ, મને
સંપૂર્ણ મદદ આપી છે તે બદલ તેઓનો હું આ સ્થળે
અત્યંત આભાર માનું છું

લીં.

સદાનો આભારી.

એમ. બી. નંદવાણા.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
રા. નં. ૧૮૫૬
ગુજરાત કૌપીરાઈ સમાહ

૫૧૦૨ ૬ ૬ ૬

मुज्य पात्रेनां नाम.

‘पुरुषवर्गः’

૧ માનસિહ	ગભીરસિહનો કુમાર
૨ કલ્યાણસિહ	મહુમ મહારાજ ઉદયસિહનો પુત્ર-ચરદાર ગભીરસિહને ત્યા પગાયલો, ઇશ્રીપતીનો થનાર પતિ,
૩ એમં સીં રાવસાહેબં કુલિનસિહની મહેરબાનીથી	કુદન કિલ્લાનો થયલો પ્રતિનિધિ વલ્લભ-શાન્તિનો કાકો, લેલાગુ સુધારાનો હિમાયતી,
૪ ગભીરસિહ	કુલિનસિહને આગ્રે આવેલો એક વીર ચરદાર—માનસિહ—ઇંદ્રાવતી નો પિતા
૫ કુલીનસિહ	ઉદયસિહનો ખુની, કલ્યાણસિહ નો કાકો, નવરગપુરનો મહારાજ,
૬ વલ્લભ	શાંતિનો ભાઈ સુશિલાનો થનાર પતિ
૭ વિજયચંદ્ર	શાંતિનો સ્વામિ સનાતની,

૮ મુળુ૦ }
 ૯ માણેક૦ } ભિલ સરદારો નવરગપુર રાજ્યના ખડીયા
 ૧૦ કૃષ્ણલાલ રાવસાહેબ એમ૦ સી૦નો આશ્રીત
 રતિનો આશક

“ સ્ત્રી વર્ગ. ”

૧ ઇંદ્રાવતી ... સરદાર ગંભિરસિહની કુવરિ કંડ્યાણ
 સિહની થનાર પત્નિ

૨ રતિ રાવસાહેબ એમ૦ સી૦ની પુનર્લગ્ન
 કરેલી સ્ત્રી

૩ શાન્તિ વલ્લભની ખેન, વિનયચંદ્રની સ્ત્રી,

૪ સુશિલા કૃષ્ણલાલની પુત્રી, ઇંદ્રાવતીની સહ
 ચરી, વલ્લભની થનાર પત્નિ,

હાકણ—ઉર્ફે—યમુના કુલિનસિહના કાવતરામાથી
 કંડ્યાણસિહને બચપણમાથી બચાવી
 અલગ રહી તેનું ભલું કરતી વપ્રાદાર
 દાસી

શીવાય રૂહ, સિપાઈઓ, લશ્કરીઓ દરબારીઓ, સખી
 વારાગના, ભિલમડળ, ઝઘાદ વીગેરે વીગેરે

સ્થળ—નવર ગપુર રાજ્યનો કુદન કિલ્લો

(એક મુખ્ય મહાલ)

ૐ

તતસત પરમાત્માને નમ.

ઈંદ્રાવતી નાટકનો ટૂંક સાર.

નરગપુર રાજ્યના કુંદન કિલા નિવાશી મહારાજ ઉદયસિંહ તથા તેની રાણી રાજ્યાના ઉદયસિંહના નાનાભાઈ કુલિનસિંહ રાજ્ય લોભની ખાતર મીઝતર એમં સીં રાવ સાહેબ જેના નીચ નોકરોની મદદથી કાવતર રચી ફરેખી અને દગાથી ખુન કર્યા અને ભવિષ્યમા પણ ભિતીનો વખત ન આવ એ વિચારથી મહારાજ ઉદયસિંહના એકના એક આળકુમાર કલ્યાણસિંહનું પણ ખુન કરવાનું દ્રઢ કરી છુપી રીતે કુંદન કિલા અદરતા મહેલપર મધગતના દરોગે પાડ્યો પણ આળકુમારનું આજ રાત્રે કુલિનસિંહની મલિન અને ખુની ત્રિથી ખુન થવાનું છે એવી ખાતમી ઉદયસિંહની વિશ્વાસુ દાસી યમુનાને મળી અને તેથી પોતાના એકનાએક પુત્રના ભોગે આળકુમાર કલ્યાણને છુપી રીતે લઈ કુંદન કિલામાથી છટકી ગઈ આમ થયાથી કુલિનસિંહ તથા તેની નિચ કાવતરાગાજ ટાલી, યમુનાની પાછળ પડી કેટલીક મજલ કાપ્યા પછી ભયભિત થયલી યમુના પાછળ પડેલાની નજરચુકાવી કલ્યાણસિંહ સમેત મહાનનદીના કિનારાપર પુરાણ રાયણના ઝાડની પોલમા છુપાઈ ગઈ શોધ કરતા કરતા પાછળ પડેલા કાવતરાગાજ, યમુના કલ્યાણસિંહ સમેત તે ઝાડમા છુપી રીતે ભરાઈ બેઠી છે એવું જાણીને તેઓ ત્યાં આવ્યા પરંતુ, ઝાડ નજીકની જગ્યા સહી સલામત જેવી ન હોવાથી દુર કિલા રહી બની શકે તેટલી યમુનાને ત્યાંથી નીકળવા અને

કલ્યાણસિંહને સોપી દેવા શમ દમ અને લાલચથી સમજતી પણ યમુના પોતાની મનમતામા ખચકાર રહી આખરે કલ્યાણ સહીત યમુનાને આળી મુકવાની મતલબે તે રાયણના ઝાડને આગ લગાડી, ઝાડને બળતુ તોય જીવ ઉપર આડી યમુનાએ કલ્યાણ મમેત નદીમા ઝપલાવી દીધું. નવી વીશાળ અને કુર જળચર પ્રાણીથી ભરેલી છે એટલે તે યમુના કલ્યાણ સહીત જળચરનો ભોગ અવશ્ય થવાની છે, એવું સમજીને નિર્ભય બની કાવતગળાજ ટોળી માયે ખુતી કુલિનમિહ કુલનકિલે આગ્યો અને પુર આનંદની માયે ગળ્યાભિષેકની ક્રિયા કરી નવરગપુર ગળ્યનો અવતર રાજે થયો કેટલોક મુક્ત બાદ મરડુમ મહારાજ ઉદયસિંહ અને રાણી રાજ્યાના ઝોડો કુલનકિલની અદર પ્રગટથતા ગહી કુલિનમિહને બયાનક દેખાવથી ડરાવા અને ત્રામ આપવા લાગ્યા આખરે તેના ત્રામથી કટાળી કુલન કિલાને અભાવે કુલિનમિહ બીજા મહાલમા એક નવીન કિલો બધા તા ત્યા નિરાસ ડગ્યો અને કુલન કિલાની રક્ષા માટે પોતાના પ્રતિનિધી તરીકે રાયસાહ્ય એમજીની ની નિમણુક કરી

હજાર કૃપાથી દેવિ સાધનની મદદ વડે કલ્યાણ મમેત યમુના નદીમાથી મહીમલામત જીવતી નોકળી ચાતુ ભટકતી અથીતિમા પોતાનું અને કલ્યાણમિહનું વય લખાવવા વાગી, આખરે ભટકતી દ્વામા કલ્યાણમિહને ઉછેરતાનું નાપચ કરી મનહરપુર ગળ્યના લત્રિ વિર મરદાર ગભિરસિંહના મદાનના ઓટલા ઉપર મન્ય રાત્રિના મમથે વિતક પત્રીકા એક તાલીતની અદર પેક કરી તે તાલીતપર “આ તાલીત પુત્રને અક્ષા બલાથી મુક્ત કરનાર છે” એવા અક્ષર કાતગરી તે તાલીત કલ્યાણની કાટ બાધી મુકી પોતે અદ્ય

થમ્મ અને અદ્રશ્ય રીતે હવેથી જી દગી સુધી આડકતરી રીતે ક'યાણની હિત મેવા-સભાળ કરતા રહેવાનું પસંદ કરી જાહેરમા એક ડાકણ તરીકે ઓળખાઈ અસ્થીરપણે રહેવા લાગી.

કલ્યાણસિંહ નિરાધાર બાળક તરીકે અનાયાસે પોતાને ત્યાં આજ્યો એટલે તેને ગંભિરસિંહે પુત્રવત સ્વિકારી ઉછેર્યો.

કલ્યાણસિંહ, કુમાર માનસિંહ, અને કુવરી ઇંદ્રાવતી અભિનય પ્રતિષ્ઠા એકજ પીતાના બાળકો છે એવા જાહેરથી ભાડું તરીકે રહેવા માડ્યા.

વખત વિતતા મનહરપુરના રાજ્ય કરતાની દેગિલા પટ્ટાવતોની ખટપટથી સરદાર ગંભિરમિહનાપર ઇતરાજ થઈ એટલે ગંભિરસિંહને તે રાજ્યનો આશરો અનાયાસે છોડવો પડ્યો, ત્રણે બાળક અને મવડ વર્ગ સહિત ગંભિરમિહ દેશાટન કરતો કુલિનમિહને ત્યાં આગમ્ય પડ્યો. કુવરી ઇંદ્રાવતીને દેખી ભવિષ્યમાં ઇંદ્રાવતીને પોતાની રાણી કરવાની લાલચમાં લાભાઈ બહાગથી ઉદાર વૃત્તિ દાખવી ગંભિરમિહ પોતાના સરદારનું પદ આપી માન મરતબાથી એક-વડા સરદાર તરીકે કુલિનકીલ્લાના રાજ્ય મહેલમાં સ્વતંત્ર રીતે રાખવાની મરજી બતાવી અને ગંભિરમિહે પણ વર્તમાન સ્થિતિનો વિચાર કરી તે કમુત્યુ કુટુંબ સહીત કુલિનકીલ્લાના રાજ્ય પ્રતિનિધી રાવ સાહેબ એમ સીની મુસદ્દા મદદ સ્વીકારી સ્વતંત્ર સત્તાથી નીવાસ કર્યો. ડાકણ તરીકે ઓળખાતી યમુના પણ કલ્યાણસિંહની આડકતરી રીતે સભાળ રાખવા ખાતર ભટકતી દશામાં તે કીલા નજીક આવી રહી.

“આટલી બીના બની ગયા પછી આ નાટકની શરૂઆત થાય છે.

અંક પહેલો.

“ બાળાની ઇશ્વર સ્તુતિ ”

પ્રવેશ ૧ લો—કુંદન કિલ્લા નજીકના જંગલમાં, માનસિંહ, હાવતી અને કલ્યાણસિંહનું શિકારે નીકળવું નાસેલા મિંહની પાછળ એકાએક માનસિંહનું દોડી જવું બાદ કલ્યાણમિંહ પાન્ય હાવતીની પ્રેમ માગણી, કલ્યાણસિંહ યોગ્યા યોગ્યતા વિચાર્યા પછી હાવતીની દૃઢતા, એકા એક નરનું પ્રગટ થવું કલ્યાણસિંહ તથા હાવતીનું મુઠ્ઠા પામવું મુઠ્ઠાવન થયેલાંતાં એક દમ્ત મિનાપ કમી આગિરાદ આપી અદ્રશ્ય થવું, બન્નેનું સાવધ થવું દમ્ત મિલાવવાની કાયાની સ્ત્રિ હાવતીનો પુનઃ આગ્રહ કલ્યાણમિંહનો પ્રતિજ્ઞાતા એકાએક ડાઁણુ રૂપે રૂરતા યમુનાનું આસી હાવતીની માગણીના સ્વિકાર કરતા કલ્યાણસિંહને કમ્પટ પાડી જવું કલ્યાણમિંહ હાવતીનું પ્રથમ પ્રેમદર્શન સીંદ પાછળ ગયેલા માનસિંહનું આસી રાતે પ્રેમ ચગ્નિ જ્વેલ ગુસ્મ થવું (ટેબલો.)

પ્રવેશ ૨ જો—કુંદન કિલ્લામાં વળતો વખત રાતના અંધારામાં મહુમ મારામત ઉદયમીદ તેની ગાળી નજીક અને બાળાના નજીકના અગાઉ દ્રોણએ ખુન કર્યા એસી મતલબની બિના નોડ ગાળી દાગ સાબળી તે બાળાના મર્યાદ ગભિરમીડના તર્ક વિતર્ક ખુલાસા નિમીત્તે, કિલ્લાના પ્રતિનિધિ રાવસાહેબ એમના સીંહ તે બોલાવવા-રાવનું આવવું-હકીકત પુગતા રાવસાહેબના હાવતીના નામ બાદ જંગલમાં હાવતી કલ્યાણમિંહ વચેનું જ્વેલ વિચાર માનસિંહ આસી ગભિરમિંહ આગળ ગુસ્સાના ગુસ્સાની બાઈર કરતા

ગભિરે તે જુદું માનતું આપ મ્યાર્થના ગભિરન મતલબી નેમથી
 રાવ સાહેબે કલ્યાણસિંહના વર્તન માટે ગદા મુકી માનસિંહની
 માતને સંપૂર્ણ ટેકા આપવો ગભિરસિંહનું કલ્યાણસિંહના વર્તન
 માટે આખરે જુએ થવું કલ્યાણસિંહને કમર બોનાવવો કલ્યાણસિં-
 હનું આવવું માનસિંહે જાણ કરત હકીકતથી સાકર કરી ખુલાસા
 માગતા ખુલાસા બસ તથી એમ કહી પોતાના અમિર કુટુંબમાંથી
 યાજ્ઞસિંહને નોકર પદ્મિએ તારી પાળ્યા કલ્યાણસિંહનું તુટતા
 જતું જતું આદ્ય દ્રાવતી યાજ્ઞસિંહમાં આગ્યાથી તેના લગ્ન જલ્દી
 કરવા માનસિંહની મક્કમ જુગત, પગલ તલ ત્રાસીના લગ્ન કુદન
 કિલાના મહારાજા કુલાનસિંહ આવ કરાની તાલિત ગુમેચક
 નરી રાવમાહેબની ખુબી ભરણી સલાહ ગામરમા તે લાચારીથી
 મુલ કરી નજગાણાના બાય દગ્ગાર રખેને દ્રવિનસિંહની હજુરમાં
 તે બામતની અજર કરાડ તપો કરી જતું જતું ગામરમા કુલ
 આ વિચારમાં જાય

પ્રવેશ ૩ જે - ૧૧મ પોતાની મનાગેબીના બને માગાપ
 મનાર તેના દાદા ગામરમા એમ સી એને તેની નવિ સ્ત્રી
 સ્ત્રીના કડવા તીરસ્કારના અકમામમાં ગળત તાલીનું ગાસી આજ્ઞા
 સન આપતું ગાનતીનું જતું એને રલબે દાદા રામરાવના દિવાન
 પાતાના લાચારીથી એક બોય તરીકે કામ લાગવું, કાદા લાકીની
 રખાતું કાનલલીલા, ખ્યા માટે રલબ નેમ પપા માગતા દાદા
 કાકીની બેપરવાઈ પોતાનીજ કૃપા આધારે નોકરીપર રહેલા કૃષ્ણ-
 હાલનું આવવું નીચ મતલબ સાધવાની મમલત અને તેમાં વીન
 કપ માનેલા કલ્યાણસિંહનો વાટ ધાસના થયા મા ગાદ

ખ નેનુ કુલીનસીંહના નજરાણા દરબારમા જવુ તેના વીધન સતોષી વીચાર અને વર્તન પ્રત્યે તીરસ્કાર બતાવી તે ખીનાથો કલ્યાણસીંહને સચેત કરવા વલમનુ જવુ

પ્રવેશ ૪ થો—કુલીનસીંહનો નજરાણા દરબાર ખડીયદ સરદારો તરફથી નજરાણાની ભેટ પોતાનાજ સ્વાર્થ પ્રયાસે ઈદ્રાવતી ના લગ્ન કુલીનસીંહથી કરવાની ગંભીરસિંહને ઉદભવેલી ઇચ્છાની અરજ રાવસાહેબ એમં સીં એ ભવ્ય દરબારમા ગંભીરસીંહના વતી કુલીનસીંહની હજુરમા નીવેદન કરવી ઉદારવૃત્તીના દેખાવે કુલીન સીંહિ તે કમુલ કરવી ભીલ સરદારોનુ આવવુ યોગ્ય આસન અભાવે નારાજ થવુ કુલીનસીંહ તથા ભીલ સરદારો વચ્ચે વીખવાદ, ખાદ ભીલસરદારનુ ઉસ્કેરાધને ચાલ્યા જવુ ગુસે થયેલા કુલીનસીંહ ભીલ સરદારની માલમીલકત જપ્ત કરવા સરદાર વર્ગને હુકમ આપવો દરમીયાન ભીલ સરદારો ઈદ્રાવતીને હરી ગયા તેવી ખબર સુશીલા દાસીએ આવી આપવા સર્વનો ગભરાટ અને ઈદ્રાવતીના ખચાવ અર્થે જવુ (દેખાશે)

પ્રવેશ ૫ મો—કીલ્લા નજીકના જ ગલમા દુખ વીત્રાતી અથે કલ્યાણસિંહનુ નીકળવુ ડાકણુ યમુનાએ આવી શાન્તી આપવી ઈદ્રાવતીને લઈ ભીલ સરદારનુ આવવુ ઈદ્રાવતીપર જુદમ. મદદ અરથે ઈદ્રાવતીના આરત પોકાર કલ્યાણસિંહનુ મદદે આવવુ અને વીરસતાથી ભીલસરદારના જુદમથી ઈદ્રાવતીને છોડાવવી વીરતાની પરસ્પર ઓળખાણુ ઈદ્રાવતીએ આભાર માનવો પ્રેમની વધારે મજામુતી કલ્યાણસિંહ સાથે ઈદ્રાવતીનુ નિજ અવાસે જવુ

પ્રવેશ ૬ ઠો—કાકા કાકીની કડવાશના અને સુશિલાના પ્રેમ વિયોગમા રિખાતો વલ્લભ સખીઓ સાથે સુશિલાનું આવવું વાણીવિનોદ શખીઓનું સુશીલાને છોડી જવું બાદ વલ્લભે સુશીલાના હાથની માગણી કરવી, સુશીલાની પ્રતીકુળતા ઇંદ્રાવતીના લગ્ન કલ્યાણ-મિહ સાથે થઈ જાય તો પોતાનો હાથ વલ્લભને આપવા સુશીલાએ કબ્જુલ કરી જવું

પ્રવેશ ૭ મો—આજે ચુદડી ઓઢવાનું મુહુર્ત હોય સખીઓ સાથે ઇંદરાવતીનું નીકળવું ઇંદરાવતીના સામે ઇતરાજ— સખીઓની સલાહયુક્ત સમજવડ— બાદ માનસીંહ, ગભીરમીંહ અને ફૂલીનસીંહ વીંગેરે સાજનનું આવવું પીતા પુત્રી વચ્ચે સવાદ—બાદ માનમીંહે પરાણે ચુદડી ઓઢાડવાની કીયા કરવા હુકમ આપવો— રહોનું પ્રગટ થવું કીયામા ખલલ—ચુદડીનું અદ્દર કિડી જવું (ટિપ્પણી)

અંક ૨ નો.

પ્રવેશ ૧ હો—ઇંદરાવતીના કહેવરાવ્યાથી કીલ્લા નજીકના જગ-સમા કલ્યાણમીંહનું દેવી મદિરે આવવું—કમનસીબી માટે કલ્યાણ-

મીલેનો અકમામ પજન પીમાને સુલીલા સહી ઇદરાવતીનું આવી
મળવું ચુદીના દરબાર વખતે હોં આપેલા દેખાવ સખતે ઇંદરાવતી
તથા કલ્યાણસીંહની વાતચીત પોતાની યવા ઇદરાવતીએ પ્રતિજ્ઞાપુર્વક
કલ્યાણસીંહને ખાત્રી આપવી પાકણ યમનાએ આવી દીવાએ આપો
જવું એકાએક શીકાર નીમીને માનસીંહનું આવવું, કલ્યાણસીંહના
માથમા ઇદરાવતીનું જોત જોત થયું ઇદરાવતીનું સુમાલાને વચ્ચે આવી
જવું કલ્યાણસીંહ માનસીંહની કલ્યાણ મહત્ત્વ કરી રહી એકાએક
મિલેનું આવી માનસીંહ ઉપર ધમકું કલ્યાણમિલે બચાવ ના
જપલાવતું પરતું બચાવ કરતા પોતાની તરફનું ભાગી જવું તુટતા
તરવાને ત્યાજ નાખી દેઢ ભાંગેલા મિલ પાછળ જવું બાદ એકાએક
મિલ મરદારનું આવવું માનસીંહ કળજ, ડાકળનું જોવું

પ્રવેશ ૨ જે—કલ્યાણસિંહનો વાટ ઘડવાની મનસૂતમા રાત
માટેજ એમના સ્થાન તથા જનાલાલ કલ્યાણમિલેનું ચિકારમા થયેલ
સાહીવાળા ઉપદેશથી આવી માનસિંહના દશળ સમાચાર પુછતા અને
ઉતાવળે વિતાવળે આવ્યામ ચાલ્યા જવું બાદ ભરવાડ આવી દેવિ મદિ
સામેથી કલ્યાણમિલેની તલ પાગે દુકડો તથા માનામંદના નોંધી ભરતા
મદીલ ડમાલ મળેલા તે રાત માટેજ આગળ લીકેત સાયે રવું કરવા
માનસિંહનું ખુન થયું અને તેના ખુની કલ્યાણમિલે દે એમું અનુ-
માની કલ્યાણમિલેને નાનુદ કરવાની આ વિતમ તક આવી એમ સમજ
ગભીરમિલેને ખોલાવી મધળી વાત સમજવી મજાનું કરી માન-
સિંહનું ખુન થયું અને તેના ખુની તિરસ્કાર પામેલા કલ્યાણમિલે,
મુદામાલ અને મુશિલાના ખુલાશથી તે ખીના ગભીરમિલે ગલ્ય માની
કલ્યાણમિલેને ખોલાવેલા ખુલાશો માગવા નિરોધ કલ્યાણમિલેની

જાણીરી તીરસ્કાગ આપી ખુની ગણી કેદ કરવો ગમીગમીહ ન જવું પાછળથી કુલીનમીહે ઈલાવતીને પોતાની કરસાની મનયમથી કલ્યાણમીહને નદામી જવાની સલાહ આપવી નાદાન અને બદનામી અપાવનારી તેવી મલાહ પ્રત્ય વિર કલ્યાણમીહનો ધિમાર અને કલ્યાણમીહ તથા કુલીનસીહ વચ્ચે મુઠમટ ન હેદ

પ્રવેશ ૩ જો—શાન્તીની દેવ નસા જન્માટમીનો કલમ મળીઓ ગાયે શાન્તી જાણ અવતાગના ગરજા, આનદમા ગળીઓ ગાય ગાન્તીનો બોધમય વાળી વિલાસ પરીણામે બિભત્તમ ગલીના સારાન અને વગર મમજ ભરલો દખાદખીનો કરન પ્રત્યે ધીમાર આપી અરણામન લક્ષ મળીવદનું જવું, વલ્લભ મનયનું આવડા નવ ગાડ્ય એમં મીવનું ગતી માય આસવ સીનયન નદા ગુમ થવું મનયનું અપમાન વલ્લભ મિનયનું કિમ્મનું મિનયવી છુટા છુટા મેળવી લાયક સુધરેલાવી પુનલક્ષ કરસા ગાન્તિન કરસા પાડવી ગાન્તિનો તે પ્રત્ય ધિમાર સાત્માડ્ય તથા મિનું ગુમ થવું ગુમામા ગાન્તિને વરમાવી રજા આપસો (ગમના)

પ્રવેશ ૪ થો—કલ્યાણમીહ માનસીહનો ખતી દેવી ન થયા તના વિચાર વમળમા ગાનવા માયે ડાવવી-ગભારમીહનું આવડા સીતા પુત્રી વચ્ચે વાત ચીત-કુલિનમીહનો હાથ કમુલસા પોતાની મુચના કુલિનસીહનું આસવ કલ્યાણમીહવી મળાતી યુક્તિમા માનસીહનું ખુન કર્યું તેના માટે કલ્યાણમીહને પ્રથમ દેદખાનામા ના દખડો આપી પછી તમારી સલાહ માટે વિચાર કર એમ સલાહ કરી કુલીનમીહે તે કમુલ કરો ઈલાવતીને દેદખાનામા ના મુનોડવી મળસા દેવાની પરવાનગી આપી

પ્રવેશ ૫ મો — રતી સુધારાના ધખારામાં ફરનાલાલનું આવવું અને વચ્ચે પ્રેમ મીઠાશ રાવ સાહેબે એમં સીં ને સાચે લઈ લેવાનું આવવું રતી ફરનાલાલ વચ્ચેની વર્તણૂક રાવસાહેબને નજરે પડ્યા પછી રાવસાહેબનું ઉત્કેશજી જવું રતીની એપરવાઈ ફરનાલાલ તથા તે વચ્ચે વાદવિવાદ પરીણામે રાવસાહેબથી છુટા છેડા કરી ફરનાલાલના મગમા રતીનું ચાલ્યા જવું રાવસાહેબનો પશ્ચાત્તાપ અને તેનાં મુધારાનો ટુવા અનુભવ

પ્રવેશ ૬ ઠો — જોલમા ગીળાતી અને દયામણી દશાએ કલ્યાણમીહ કેદ, કેલીસીહના કહેવાથી રાવસાહેબ એમં સીંનું આવી ગયેથી નકાશી જવા કલ્યાણસીહને મલાઈ આપી કલ્યાણમીહનો ક્રોધ યુક્ત ઇનકાર છદ્માવતીનું આવી મળવું. રાવસાહેબે દખલ કરી છદ્માવતીની—ધમકી આપી છદ્મા—કલ્યાણસીહનું મીલન અને તેનાં જાગુ વાતમા કિલ્લયાકિલ્લયને દિલાસા માનસીહની ખુની આરોપમાયા રીતિપ દરવા પ્રયણ પ્રચ્છા કુલિનસીહનું આવવું પ્રતિકુળ મુલાકાત તેમજ ગુમે થવું ડાકણ યમુનાએ આવી વચ્ચે પડવું યમુનાનું ખુન કરવાની તયાગી એકાએક કહવું પગટ થવું યમુનાનો અચાવ (ટેબલો)

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧ લો — બિલ સરદારના કબજામાંથી માનસીહને છોડવા લાવવા માટે યમુનાના કહવા પ્રમાણે નાયકાના લિખાસમા પલખ અને કિસ્તાદના લિખાસમા વિજયનું ડાકણ યમુનાને આવી મળવું ડ્રી વસ્તુનું માહિત્ય આપી બિલ સરદારને ત્યાં ખેને નાયકા મોકલવા

ભિલ સેવકનુ આવવ જળરજસ્તીથી વલ્લભ-વિનયને ભિલ મરદારની લગ્નરમા લઈ જવા આ દ્રલિનસિલના હુકમથી ડાકણ યમુનાને તથા માનસિલને ઠાગ કરવાની કિમેદે રાવ સાહેબ એમં મીં નુ નિકળવુ મરહુમ મહારાજ કિયમિલના ખુન સખવના તમામ ડાગળીયા પડાવો લઈ ડાકણ યમુનાએ રાવ સાહેબ એમં સીંને કેદ કરેવો

પ્રવેશ ૨ જો—ભિલ સરદારની જન્મગાઠ પ્રમગે ભિલ સરદારના મીજલસ નજગણા દરબારમા કુલીનસીંહે આપેલા અપમાનની રમૂતી કીના લેવાનો દરાવ મવકા તરકની ભેટ આનદ અરયે મદપાનની હલાણી વલ્લભ વીનયનુ આવવુ, નાયકા મમજી નાયવા કમ્માન ડગ્ગુ માનસીંહને તેમા ભાગ લેવા બોલાવવો વલ્લભનો નાય નાય ડગ્ગા ટાંઠની પ્યાલીમા ડાકણ યમુનાએ આપેલી કેશી વસ્તુનો કિપયોગ નાયના અતે મર્ચ એગુદ રખત જેમ માનમીંહને લઈ વલ્લભ વીજયનુ નાગી જવુ આ બીલ મરદારોનુ મારધ થવુ, માનમીંહને નાયકા ન્હસાડા લઈ ગઈ તે જાણી તેની પાગળ પડવુ

પ્રવેશ ૩ જો—માનસીંહનુ વલ્લભવીનય માયે આવવુ બીલ મરદારોના ભેટા લડાઈની નૈયાગી ડાકણ યમુનાએ આવી ભેદ ફાડવો માનમીંહની અજાયબી કન્યાણસીંહ, મહારાજ કિયમીંહનો પુત્રછે એવુ મમજી તેને ખુનના આગેપમાથી પ્રથમ મુકત કરાવવા માનમીંહ વલ્લભ વીજયને તરત મોકલવા અતે બીલ મરદારોનુ કુલાનસીંહનો પરાજય કરી કન્યાણમીંહને તખ્તનશીન કરવા મતલબે લમ્કર સાથે ચડવાની તથ્યારી કરવા જવુ

પ્રવેશ ૪ થો—કતલખાનામા ઝલ્લાદના તાખામા કન્યાણસીંહ ગબારસીંહ તથા ઇદરાવતીની કૃપાળુ મુલાકાતમા-ઇદરાવતીની દીલગીરી સ,કારણ સાયે કન્યાણસીંહની નીદોષિતા અતે કુલીનમીંહની કુટીલતા

કદરાવતીએ પીતા પામે રત્ન નથી ગભીરમીલ તથા કયાણમીલ વચે
 ન જામય વાતચીત ગભીરમીલની દયા કવીનમીલનું આવતું ગભીર
 મીલની કલ્યાણમીલ પ્રત્યે દયાળુ લાગણી જતા કવીનમીલનું કમ્પેરાવું,
 જગત કરી આપવાની નજર પણ દયાળુ યુક્ત માગણી ગભીરમીલ વીર
 નવરૂપ ગભીરમીલ તથા કદરાવતી કેદ, વલભીનય સાચે માનમીલનું
 પાજર થવું, પીતાને કેદી જેઠ માનમીલના ગુસ્સા ગભીરમીલ તથા
 કયાણમીલનું આપમેળે એકીના મધન તોડી કવીનમીલ પ્રત્યે પાળી
 આવતું કવીનમીલનો કલમ જગત સાચ બોલ મરદાંગ આવતું
 કલાનમીલ રીચાર શુન્ય મનના યમનાએ દયાળુ તથા ગવમાટેય
 એમના મીલના સાધનવડ બેદ ખુલ્લો કલમીલના પુત્ર તરીકે કલ્યા
 ણમીલનું પ્રમિદ્ધ થવું કવીનમીલ કેદ (કલ્પણ)

પ્રવેશ ૫ મો—તી નકટા ના પાસમા કાતાવાયને તથા બી
 એ થયેલા ધારીના વરમા સાચે મન દુખ બને તે તકરાર
 નતલાલન વચે પાતું બાદ સિખાન મીલ રાજ્યભાગન પ્રગટે જવા
 નામોલેય એમના મીલનું નીકળાવ મનિ પાલનજ કરી ન્યાય અર્થ
 દરજારમા લઈ જવા

પ્રવેશ ૬ મા—મુશીલા સાચ નિદ્રાતી આનંદ માગરમા કયા
 બુસિલનું આવતું કયાણમીલ તથા નિદ્રાવતી વચે પ્રમતી પરીશીમા
 વલભનું આવી રાજ્યાભિષદગા પધારવાની તથા તેને કરવા કલે જવું
 બાદ કલ્યાણમીલનું રાજ્ય મુગુટ પહેરવા જવું

પ્રવેશ ૭ મા—કલ્યાણમીલને રાજ્યાભિષદ, લાયકન લાયક માન
 જાનની નવાજેશ, મતી તથા વાચીનાં વાય કલ્યાણમીલથી કદરાવતીના
 મતે વલભથી મુશીલાના લગ્ન કરી પ્રગટ થઈ આશીરવાદ આપી
 માફ જવું સર્વના આનંદ પ્રયાગની શાન્તી

ઈંદ્રાવતી નાટકનાં ગાયનો.

મગળાગરણ—

શ્રી હરિ ગર્ગુમા નમિયે, ઓ
 નેતી નેતી મા રમિયે — — —
 ગજ પતિ જોણે તાર્યો,
 ગ્રાહ વિન શ ન્યા
 નિજ ધરી નર ધરી
 મન્ય જાન આપ્યું તત્સવુ,
 નિજ રૂપ પ્રગ્યા—
 આ શ્રીપતિ નિરવતી આકતિમા
 દદા મતિ મિહિ આપજો ત્રી

ઈંદ્રાવતી—

૧

મુખ દુખ કર્મના બહેવાર,
 ને સહુ ગય મરખા, દેવને દરબાર—કેક,
 જગતનો આ વાસ, સહુને મુખનો આધાર,
 ભો નિતિ બ્યા વિરાજે —(૨)
 ધન્યત અવતાર ...સુ૦
 વામ ધન જોખન મહુ, જાતા ન લાગે વાર,
 જન્મ ધરીને સવ જાતા (૨)
 પામિ ભવનો પાર સુ૦

ઈદ્રાવતી-કટ્યાણીસહ— ૨

શેરા સ્વિકારો, દઉં હૃદય દાન હું,
 મ્હારી જીવન વેલી, હોનવેલી, હૃદય દેવિતુ—ટેક,
 પ્રભુ પામી આ વાર,
 માન્યા મનના બરથાર,
 મુજ જીવન પ્રાણુ તુ,
 શેવા કરશુ આ દેવ તણી સુધ્ધ ગિતે,
 રગ ઘેલા અલખેલા રીઝાવીને પ્રમન્ન કડ,
 મદ મનમા જગજનમા અલખેલી હું નીત્ય ધડ,
 અરસ પરમ રમ લેશુ, મહીમા પ્રેમ પામશુ . શે૦

૧૧૨—

૩

અમો સુધરેલા ને તમો, ગણો ન કમજોર,
 કામ કેવા કવા કરીયે, બગ્ગમા રાખી તોર,

કોરસ

લીમીટેડો માડી, વેપારો વધારતા

યત્ર, મગાવી, હુન્નરો ખીલાવતા

ગુના 'પારા કાઢી નવીનો નીપજાવતા,

ધાણુ કર્યુ ખીણુ, હજુ કરીને બતાવતા અમો,

શાંતિ—

૪

આશીર્વાદ મ્હને વીર મ્હારા લઉં છું હું વારણા,

દાવમ ગુન્નરી લે નહારા, ક્ષણ અને સારના—ટેક

ધણી ખમા લ્હને, માડી જાય, સુખી રહ તુ ડાપારે (૨)

શાન્તી ગ્રહીને, સમજુ થઈને

ધીરજ ધર અતર તુ લ્હારા, . ..આ૦

વલ્લભ-

૫

કરવા ચાહો છો શુ ' પાપી, કૃત્યો ધોરનારે ?
 અતે રે, સો નહી કો જગમા એકે નોરનારે—ટેક,
 વૈભવનો લ્હાવો લેવામા, સેતાની સેવા કરવામા,
 ગોળ ખોળ કેવામાં ફળ છે, ઝેરનારે ... ક૦
 વેર તણા વાક્યોને ચુકી, ખેસો કા ' તે કિપર ચુકા ' ૧
 વીધ્ય કુપમાં ઝુકી, લાયક મારનારે ૫૦
 કાળા ઘોળા કરી કરોડો, ગરદન ગરીબનણી શુ મોડા ' ૧
 પાછળ પડશે જોડો, લક્ષણ ચોરનારે ૬૦

કચનીઓ

૬

આલ્લી આવો ગુણુ ગાઓ રગ હુરે-રે

રાજ રીઝાઓ તમે—

રગ ઘેલી સાહેલી સગ રગ ખેલતા આ
 સખ સુર સખી ગ્રામ સાથે ગામ,
 રતુ વસત આજ છાઈ,
 રહેતી હૃદય છાઈ, છાપ છવાઈ, ને સુખ દાઈ,
 ગુણુ ગામ સુર—સખી—
 આનંદે ભુપને રીઝાવી મનાવી રગ હુરે-રે—
 રાજ રીઝાવો તમે . . અ૦

કલ્યાણસિદ્ધ—

૭

સ્વાર્થ કપટ છલ ભેદ જા લે,
 રહ્યુ જગ છાઈરે—ટેક
 ન્યાય નીતીનો ભોપ થતોરે,

પાપી જગત પ્રગળે . . રહ્યું ૦

મત્ત તણો સહાર થતો હા,

કપટીના કપટ પ્રભાવે . . રહ્યું

દેંદ્રાવતી—કદયાણસિહજી— ૮

મોહનજી આ તન ધન કુર્યાન,

દામી તુજ પ્રેમે ઘેલી

જોગીંછી ગુણીપલ ચતુર સુગ્ગન,

રદન રાચો રસવેલી—ટેક,

ઓ પીયુજ સ્વર્ગના ગુપ્ત લેશુ

રગત રમ વેલી . મો ૦

પાતો રમ અતર ભરજો,

વ લમ કરાએ ન વીમરજો,

તના લાલીત્ય વરમજો,

જીવનને મંદુર કરજો,

દગ્ધ, દમ્ધ, પ્રીત તવ હલયલ,

માહર, પ્રીયર, મુન્ન મખકન, વાદ

અક્ષયવી મો ૦

મુશિલા-માહેલી—

૯

મહુ સાહેવી સરોવર ન્દાવા જાદાએ,

ચારો બહેલી, નીર્મળ અગે થમ્મ—ટેક,

ત્યા છે સુદર એક કુજ,

મંદુકર કરતો જ્યા ગુજ,

રે તે કુજ મલીમા, નજરેથી બવાળે, નેમ્મો

લઘુએ—સ૦

કુજને ગુજતે, નવ જાણુ, કહોતો હજી સમજાઈ
 શાણી વાણી જાણી તારી, કેમ કરે ચતુરાઈ,
 રે, શીદ પજવો છા / સમજી લખાવું આપે,
 તો શુ કહ્યું, —સ૦

વલ્લભ સુશીલા—

૧૦

રંગીલી આમન રીમાઈએ,
 છબીલી મ્યાને શરમાઈએ,
 મનુજા છેલ્લા કરો ના કેલ, જવા દ્યો,
 લખને શુ કહ્યું—રંગીના
 ડળખળ કળના છોડે ચાળા,
 ગિદ અકળા હો આળા,
 માજ્યારી પ્રેમ તે કમ મળે !
 મનજાન અય ન મલ વળે,
 પ્રમનો નેમ દ્યો જાણી મનુજા
 આમન લોમાઈએ રસીચો

વલ્લભ-સુશીલા—

૧૧

જતિ બહારી લગ્નજાના કાતે,
 હારે અત્રી મારી આના તલગ ન મને - ટેક,
 પ્રેમ છૂટ્યા પાતણિયા હુ હરિ અતે,
 ભેટી બાવે દ્યા હલવ હવ મ્યામને જા,
 અમિ ખરયા આ નેત,
 મિદા મંદરા મ્યા વેણુ

દેખી મનડુ અધિર ન પામે કંઈ ચેન,
 શાન્ત થાઓ સત્તુણા તજે ન હમેને,
 અરે બહારે વા, અરે બહારે વા, ધણી તુ
 પ્યારી સ્થ મને—જા,

ઈંદ્રાવતી-સાહેલીઓ—

૧૨

રિશાયા શુ રસીલા ।
 રગ વિલાસ હુલાસ તણો દિન લે વધાવી-થેલી
 જાઓજી જાઓજી નહિ સતાવો
 છાકમા છકેલી રિ-
 નયન માહી નેહ જાણાય,
 અનગ રગ અમ છવાય,
 પ્રકુલ વદન બદન થાય,
 કચુકી અંગ તગ થાય,
 જાંરેજા, જાંરેજા, છોડી દે લવારી આ તહારી હુ દરી
 સમજી જા સાહેલી ખેલી લે ખેત્ર એલી રિ

વડારણો—

૧૩

શોભા શી । બનીરે, જાણે ધ્રિ તણો દરબાર
 સાહેલી મજે, મગજ મડપ રોપીઓ,
 સખી પેલોરે વધાવો આજે પામતી,
 હરખો હુલ્લાસે વરવતી (૨) રે—સા
 સખી ખીજોરે વધાવો આજે પામતી,
 મગજ દીન અનુપમ આનદ આશીષ્ય બરતી .સા

અંક ૨ જો.

કલ્યાણસિદ્ધિ—

૧૪

કર્મ રતિ અતિ અગ્ન અગમ છે,
જ્ઞાલરે વિધિ તુજ ગતિ ગાદન છે,
નાથ કૃતિ નદી નાહી કપાપે (૨)
વટ ઘટ વ્યપિ મનદરઆ, મુદરતા
દુદરતની રમણિયતા,
મુખ દુખ ના કરી ગયા—
મુરતર મુનીવર મોઢી રહ્યા છે,
નહી બેઠ બારીગે જાણી રાક્યા તે,
મુખકરણી, અમિઝરણી,
મધુ વાળી,
પ્રભા પ્રભુતી અગમ નીગમ છે—ક૦

૧૫

૧૫

પગપશ કીધા પ્રાણુ તે, તુ મુજ જીવન પ્રાણુ,
હૃદય મળી હૃદયે રહ્યા, મુદર વર સુગ્ધાણુ
હો, રાજ લેજો, શરણે જિનગરી,
જીવન સવ મોયુ દામી છુ ત્હમારી-દામી-હો,
જગત રમિયુ, પ્રેમે ભરેયુ,
લાગે મને તો પીયુ માહી વસેયુ
સ્નેહ મળધ અન્ન દીધા વીમરી-મે દીધા-હો,

શાંતિ૦-

૧૬

ભાવ ધરીને ભજીએ નાથ, શરણુ અમારે કૃપન હરિ,
 વરદાયક શુભ લાયક પ્રભુજી
 નીરાધાર આધાર, અદ્ભુત ઉપધાગણુ
 તારણુ દેવ હરિ, ભાવ,
 અગ્નમેળ ગજ ગણિકા પ્રભુજી,
 પાડવની ડરી વહર, તાર્યા વજ્ર દેશ,
 દયાળુ દેવ હરિ ભાવ,
 દુખ મય આ ભવ માહી પ્રભુજી.
 સુખના છો દેનાર સેવના લેખ,
 સ્વિકારી દેવ હરિ . ભાવ૦

શાંતિ૦ સખીઓ૦--

૧૭

શ્રીકૃપન ચંદ્ર, સુખકદ, અવનર્યા રે લોલ,
 ગોવીંદ ગોપાલ લાલ, પાપી પ્રમ કેરા કાલ—ટેક,
 ધન્ય વય દિન આજનો, પ્રગટ્યા નદ કુમાર,
 રમ્ય મણી રાધા તણા, આ જગ તારણુ હાર,
 આવો ગાંધારો લહાવો, લાખેણો લીજીએ,
 ભવના સદુ કદ ટળે, વિશ્વમાળી મોક્ષ મળે,
 હારે સુધારસ પ્રેમથી પી અલી . તરીયે ...કાળ,
 દેવ દુહભી વાગીયા, વરમ્યા સુમન અથાગ,
 આપિ શાન્તિ નિશ્વમા, વૃજ માને સદ્ભાગ્ય,
 સ્નાન ભાન ભુલી, રંદ લગી કુવર કાનથી,
 રહી નીખી દ્રગ વ્હાવા અભીરામથી,

ઘેલી વ્રજ નાર બની જલલાના નામથી
તન ધુન જામી જ્ઞાના અભીરામથી...કૃત,

૨૦ વ૦ વિ૦ શા૦ રાવ૦— ૧૮

શુ મનાવો, મનાવી નવ માને, ગુણીમા જનવે છે,
કાકી સ્થાને કાકાને ચડાવો?
પ્રભુનો ડર લાવો, પુત્રી ન સતાવો ... ટેક
પારકા પૈસાથી તના કરીને
સતમ શુ ગુજરો ? જરાનો વીચાગે,
ચુપ ચાલતો થા, બમ તુ દુર થા,
છે બહા, તુ બહા,
આતુ તે શુ કરવુ હવે દીન પાટ દેવુ,
ઘરથી બહાર જના, બુડી મરો, લાજ મરો, દયો તડી, ધુંડ પડી
થાજો અતે તો બેહાલ તમે તો (ગોવે દેમ હબક, હબક હબક)—નુ

ઇંદ્રાવતી—

૧૯

દુ ખમય શહુ દીસતો મમાર
વિપ પયે વીરી જીવ । માડી દુ ખમયા,
કહો રહ્યો પ્રયા નુખનો આધાર—
માન્યો સુખે સ્થાપનાર
મ્નેહથી સભાવનાર,
તે બન્યો મુજ દુ ખ બાર,
દિલને વિદારનાર,
સ્નેહ છેહ દઇ હાય, દુ ખી કીધી મુજને અપાર...દુઃખ

કૃતિનસિદ્ધ —

૨૦

ગજળ મય આજ મમ જોર દોરપર
 વશ કરે સર્વને વખત આગ્યો છે-ટેક.
 નહીં કે છોકરા, પાશુ દાદા નાર,
 સુખી મનુ સવ એ દાવ કાગો છે ગજળ,

રતિ —

૨૧

તેજન વેલી રમિક નોલી
 પ્રેમ પ્રભાને ખીતી છે
 બગ પુષ્પ ફળ પરાગ ઝરતુ,
 મદા રગ રંગીતી છે-ટેક,
 ભ્રમર ભાંગી ઝગરવ રેતો,
 તાપતણા બધનથી ડરેતો,
 નજીક ન આવે રમ મુકાવે,
 રતિ મનિ ડહ વેલી છે જો,

ગાય વલ્લભ —

૨૨

કેરી જન નર જન પ્રતી ખાર (૨)
 મહુ દગો, અગે ભધ દેખાને-(૨)-ટેક
 ખુપ ખાતે લગાતી, મુખ મા'ી પ્રગાતી
 હેતુ કેવુ બન્યુ તે કહો
 કાકાજી કન કેવુ મળ્યુ તે કહો,
 મળ્યુ એ પગુ જોયુ, ચયુ તે પણ જોયુ
 તન મન મુજ હરીયા,

સમજો કઈ ચીત, ગઈ ગીત, ચીયારો હીત,
ગળો ગીત સદુઃ

કલ્યાણસી હ—

૨૩

મ્હારે પ્રભુ એક બેલી
શિરપર સકટ વાળા ધુમે,
ઢાળ જળ રહ્યુ ઝેલી . મ્હારે,
આવોજ આનો ગ્યામ, મવડ ઢિગારો
નાંકા નાન બવ પા કિતારો,
દુ ખમા હય કુબેલી.. મ્હારે,

અંક ત્રીજો.

યમુના ઉકે ડાકણ—

૨૪

હો નાના તારે નજણ આવુ નરય નો,
તમે હો તારનાર તમ છો મગતાર
સેવકની સજતા નહીં (૨)
બલી અમારો તુ હો લો,
દવ ન્યાણ ના મિત ના પાળ છો
જગત હવે લો ના બલી (૨)
નાના નંદે તો હરિ હો,

નાયક ઉકે નાયક—

૨૫

આગી ઝગરો પાર લો નજરે તહોરી
ન તરી મુત નયના નમિકે,

ભવે ખજારકી ધાર.. નજર,

તટ યમુનાગે, ખડે મનમોહન,

કુકત બસીકી તાન... નજર

વલ્લભ ઉર્ફે નાયક— રફ

સખીરી નફલાલને મન બસ કીનો—(૨)

બાદુ ડારે, નયના મારે .. ....ટેક,

ખીરહ જગાવે મોહે, તન અકુલાવે,

કસેજે લગાવે મોહે તીર, તીર, તીરે ..સ૦

સાવરી સુરત રસીલો દીલકો જબસે ભાપી હય,

ખજરે બેદાફકી એ ધાવ હમને ખાપી હય

છીપ ગયા કહા ઓ દિલબર કુછ ખબર ન પાપી હય

બેદર્દ કયા જાને કોઇ કે ઇસ્ક કયા રસાપી હય બી. સ

માણેક૦ લિલ૦— ર૭

બસ લગી હુ વેર કર જોર,

દુસ્મનને જલદી જાઠને,

પકડી પાકુ પળમા તેને—અમ,

સિહ પજોયી ઝટકી જાશે, શીયળશુ કફી કાવી જસે

લોહી ધારા નીરવે રેડાશે—પકડી—અ૦

યમુના૦-વલ્લભ-વિજય૦— ર૮

તારોરે, નૌકા શ્રીમુરારિ,

દીન બધુ, બાલ્યધારો, બીદને વિચારો—ટેક,

કૃષ્ણ કૃપાનિધિ કરણા કરજો,

શેવકનુ સકટ સહરજો,

ગીરધર, નટવર, અર્જ હમારી, હૃદયે ધારોને ઉગારો-તા.
 મુજ જીવન ધન જોહ મનાયે,
 વિણુ અપરાધે હાય હણાયે,
 મ્નેહે શ્રીધર, સ્હાય કરી મમ કાર્ય
 પ્રભુ સુધારો—તા૦

રતિ૦—

૨૯

મનડું મસ્તાન બન્યું ખુલ્લર રે—(૨) .
 રે નડી કયાઇ ચેન, દિવસરે ન
 ચળવળતુ ટળવળતુ—મનડું,
 રસને ઉભરાવે, હૃદયમા રેલાવે,
 મદન હૃદયમા ઝુલાવે મુજાવે
 જરા રહેમ ઉર લાવો મ્હાર મનડું મનાવો,
 આવો કાઇ આવો, હવે—મન,

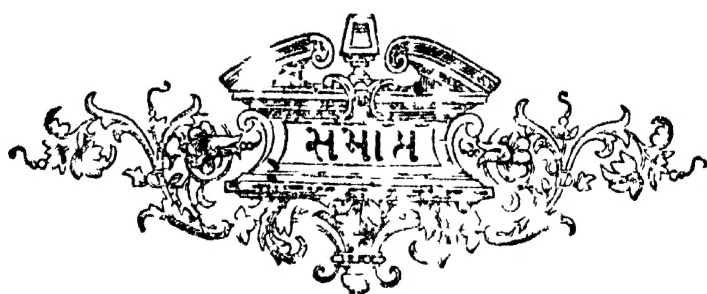
મંદ્રાવતી કંઠ્યાણસિહ— ૩૦

છોડા છોડો રસિલા છોડા,
 અધર અમિરસ પાવો પ્રેમે,
 શામળાજી શુ સરમાવો,
 તરશ્યાન નાહિ તરસાવો,
 જાઓ જાઓ
 પ્યારી આવો . છોડો,
 સમજી શુ હુ બાળ બિચારી
 માનો પ્યારિ. . છોડા,

કલ્યાણસિંહ ઇ દ્રાવતી — ૩

કરો જલબન્ન નહિ છેલા,
 દુર રહેજો અલખેલા
 જાણુ સદા આ ચતુરાઈ,
 છોડો કલાઈ, ગઈ મયકાઈ હરી હુ ખાઈ
 ચટક ચાન ફરતી મન હરતી,
 નહિ નકટ નીડર થાઓ, જુઓ જાકમા ઝંકેલા કરો
 ભાન વિશાળ મુખ મુગ્ધાલ,
 અમિ ભરિ વાણી રમાવ
 દ્રમ મૃગ મમ જોઈ આ સુદિર ખાનુ અધિર
 જાઓ પિયુ લાજ શરમ રોખે,
 શિવ થાંગે આમ દેલા કરો,

જાહેર ખર્ચ.

નીચે લખેલા પુસ્તકો શ્રી આર્યન નિર્દેશક નાટક સમાજની શાખાનો જ્યાં જ્યાં મુદ્રામ હેય ત્યાંથી મળશે માટે જોએ. સા. જોઈતા હોય તેઓએ રોકડી કીમતથી મંગાવી લેવા વી. પી. મોકલવામાં આવશે નહીં નોટપેડ કાગળો રાખવામાં આવશે ન

ચે પડીઓના નામ

રૂ. આ

૧ સરસ્વતીચંદ્ર નાટકના ગાયનો (આટ્ટી સતમી)	૧-૨
૨ બેલનો કાગળ , (આટ્ટી પાચમી)	૧-૨
૩ જલામ દુતીયા , (આટ્ટી બીજી)	૧-૨
૪ પરગુરમ (આટ્ટી છઠી)	૦-૨-
૫ હરિવતી , (આટ્ટી ચોથી)	૦-૨
વરુધરા યાને બેધારી તલવાગ નાટકના ગાયનો	
(આટ્ટી બીજી)	૦-૨-૦
૬ અન્નર્પિવિશ્વામિત્ર નાટકના ગાયનો (આટ્ટી પાંદો)	૧-૨-
૭ ચાતુ જમાનો	૧-૨-
૮ મરોજની	૦-૨-૦
૯ આર્ય વિજય ,	૧-૨-૦
૧૦ અમર યોગીન્દ્ર ,	૦-૨-
૧૧ આદનાલી હીર્મ ,	૦-૨-૦
૧૨ પ્રતાપી પ્રમિલા (બપણુ સહીત)	૧-૮
૧૪ ચિતોડનો પ્રાગ ,	૦-૮-૦
૧૫ કામલતા	૦-૮-૦
૧૬ મન્યવાદી દુર્ગાચંદ્ર ,	૦-૮-૦

માલિકો.

શ્રી આર્યન નિર્દેશક નાટક સમાજ

